

Poortjes om met de ov-chipkaart in- en uit te checken. Foto Rien Zilvold

Straks moet iedere reiziger er doorheen

Zeven problemen rond de ov-chipkaart

► Vanaf 29 januari kun je alleen nog met de ov-chipkaart in de Rotterdamse metro reizen.

► En in 2010 wordt de kaart in heel Nederland ingevoerd.

Door OSCAR VERMEER

DEN HAAG. Eén kaartje voor al het openbaar vervoer in Nederland. Het lijkt er eindelijk van te komen. Vanaf 29 januari kunnen reizigers in de Rotterdamse metro alleen nog maar met de ov-chipkaart reizen. Vanaf april geldt hetzelfde voor de metro in Amsterdam. De ov-chipkaart had eigenlijk al eind 2007 in heel Nederland moeten zijn ingevoerd.

Vervoersbedrijven en lagere overheden, verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, hebben dan ook haast met de invoering, bleek deze week tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer. In mei krijgen alle studenten een ov-chipkaart. Dezelfde maand begint de NS een proef op de Flevolijn tussen Lelystad en Schiphol, vanaf 1 oktober kunnen treinreizigers op alle stations de chipkaart gebruiken. Ook in de ruim drieduizend bussen van vervoersbedrijf Connexxion is de benodigde apparatuur inmiddels ingebouwd. „Ruim de helft tot driekwart van de reizigers in tram, metro, bus en trein zal nog dit jaar met de chipkaart reizen”, voorspelt Leen Verbeek, Commissaris van de Koningin in Flevoland en voorzitter Stuurgroep Decentrale Overheden. De rest van de reizigers volgt in 2010.

De ov-chipkaart is een initiatief van vijf grote vervoersbedrijven, uit onvrede met de strippenkaart die het moeilijk maakt de kosten en opbrengsten eerlijk te verdelen. Een proef die in 2005 in Rotterdam startte, liep vertraging op door veel technische problemen. Vorig jaar raakte staatssecretaris Huizinga (Verkeer, ChristenUnie) in problemen toen uit verschillende onderzoeken bleek dat de chip op de kaart relatief makkelijk te kraken is. De oppositiepartijen GroenLinks, SP, VVD en PVV dienden

een motie van wantrouwen in. Maar Huizinga heeft nauwelijks iets te zeggen over de chipkaart. Het openbaar vervoer is in handen van bedrijven. Gemeenten en provincies bepalen aan welke criteria het vervoer moet voldoen en stellen de tarieven vast. Huizinga heeft geëist dat de reiziger niet duurder uit mag zijn dan nu. Ze heeft maar één wapen: de strippenkaart. Zij besluit wanneer die verdwijnt.

Het kraakprobleem is niet opgelost. En er is nog veel meer. De belangrijkste problemen op een rij:

1 Overstappen

Reizigers die tijdens hun reis van de ene naar de andere vervoerder overstappen betalen niet alleen de ritprijs, maar ook elke keer opnieuw het basistarief van zeventig eurocent. Een tweede overstapprobleem betreft de 34 stations waar meerdere vervoerders rijden. Reizigers die bijvoorbeeld uit een NS-trein stappen en het perron oversteken om in een Syntus-trein te stappen, moeten eerst uitchecken, opnieuw inchecken, en dan weer teruglopen naar het perron waar ze net vandaan kwamen.

2 In- en uitchecken

Bij 37 stations, zoals in Leiden, speelt het probleem dat de stationshal ook door niet-reizigers wordt gebruikt, bijvoorbeeld om naar de andere kant van de stad te lopen. Ze moeten wel verplicht in- en uitchecken om de toegangspoortjes te openen, betalen daardoor elke keer het basistarief, terwijl ze geen gebruikmaken van het openbaar vervoer. Er zijn meer problemen met in- en uitchecken, zoals deze week in Rotterdam bleek. Vorig jaar vergaten reizigers bij 220.000 ritten uit te checken, waardoor ze te veel voor hun reis betaalden.

3 Toestemming van DNB

In het openbaar vervoer gaat jaarlijks twee miljard euro om. Die geldstroom zal in de toekomst via de ov-chipkaart verlopen. Daarmee ontwikkelt het openbaar vervoer zich tot een financiële dienstverlener. Europese en landelijke wetgeving verplichten financiële instellingen formeel tot

certificering door De Nederlandsche Bank (DNB), de zogeheten EGI-status. Die is nog niet rond. De certificering is verplicht als op de saldi van de ov-chipkaarten in totaal zes miljoen euro staat.

4 Gebrek aan draagvlak

Consumentenorganisaties zijn kritisch over de chipkaart. In de huidige vorm vinden ze die geen verbetering voor de reiziger. Reizigersvereniging Rover, Consumentenbond, studentenvakbond LSVb, ANWB en de belangenorganisatie voor gehandicapten CGRaad zijn vorig jaar uit het overleg over de chipkaart gestapt en daar niet meer in teruggekeerd.

5 Extra kosten

Tussen 2006 en 2008 is zeker 100 miljoen extra uitgegeven door vertragung bij de invoering van de ov-chipkaart en omdat de ontwikkeling complexer was dan gedacht. Dat bleek vorig jaar uit een rapport van de commissie-Kist. Tot 2017 wordt jaarlijks nog eens 18 miljoen aan extra kosten verwacht. Onduidelijk is wie die extra kosten gaan betalen.

6 Veiligheid

De ov-chipkaart is vorig jaar gekraakt door onderzoekers van de Radboud Universiteit. Deze week gebeurde dat nog eens met de ov-chipkaart van SP-Kamerlid Emile Roemer. Met een paslezer kunnen bijvoorbeeld persoonsgegevens en het saldo worden gemanipuleerd. Zo kan bijvoorbeeld een kaart met vijf euro saldo worden gekocht die vervolgens wordt opgewaardeerd tot 100 euro. Of het saldo van een onschuldige reiziger wordt op nul euro gezet.

7 Privacy

Als de ov-chipkaart makkelijk te kraken is, betekent dat weer een probleem voor de privacy, zei voorzitter Jacob Kohnstamm van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) tijdens de hoorzitting. Andere mogelijke privacyproblemen zijn inmiddels opgelost. Het CBP heeft toestemming gegeven voor de ov-chipkaart omdat er „geen op de persoon herleidbare databases gemaakt worden”.

Nederland vraagt om uitlevering vijf piraten

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 15 JAN. Nederland wil vijf piraten gaan berechten die onlangs een Nederlands schip hebben aangevallen in de Golf van Aden. De piraten werden na de aanval opgepakt door een Deense marineschip, waar zij nu nog worden vastgehouden. Nederland heeft Denemarken formeel om uitlevering van de piraten gevraagd, zo verklaarde minister van Justitie Hirsch Ballin (CDA) vanmiddag in Praag waar Europese ministers bijeen zijn voor informeel overleg. „Ik neem aan dat de verdachten binnen heel korte termijn aan Nederland worden overgedragen”, aldus Hirsch Ballin tegen persbureau ANP.

Nederland behoort tot de eerste landen die op juridisch terrein de strijd aanbinden met de piraten bij Somalië, die vorig kalenderjaar het recordaantal van ruim veertig schepen hebben gekaapt. Onduidelijkheid over de geldende rechtsregels doen landen terugschrikken voor de overname van opgepakte piraten. Bovendien zouden sommige landen bang zijn dat de piraten, die uit het onveilige Somalië komen, na afloop van hun celstraf asiël aanvragen.

Voor zover bekend berecht alleen Frankrijk, dat vorig jaar in totaal twaalf opgepakte piraten naar Franse gevangenissen overbracht, zelf piraten. De Deense marine daarentegen liet eind vorig jaar een groep piraten vrij nadat justitie in Kopenhagen verklaarde 'geen rechtsmacht' te hebben.

Het Openbaar Ministerie in Nederland laat weten dat het wel degelijk aanknopingspunten ziet voor vervolging van piraten. Volgens een woordvoerder van het landelijk parket zullen de vijf opgepakte piraten formeel beschuldigd worden van 'zeeroof'. Op dit misdrijf staat in Nederland maximaal negen jaar gevangenisstraf.

De vijf piraten werden opgepakt nadat zij op 3 januari een poging deden om een vrachtschip te kapen dat onder Nederlandse vlag voor en eigendom was van een bedrijf op de Nederlandse Antillen. Sindsdien zitten de piraten vast op het Deense fregat Absalon. Deze week ontsnapte ook een ander Nederlands vrachtschip aan een kaping in de Golf van Aden. De piraten wisten te ontkomen toen een Russische marinehelikopter te hulp was geschoten. Somalische piraten houden momenteel elf schepen vast, met 210 opvarenden.

Inspectie: tbs-kliniek schiet tekort bij verlofregelingen

Door onze correspondent
ENSCHEDÉ. Forensisch Psychiatrisch Centrum Oldenkotte in Rekken (Gelderland) schiet tekort bij de gang van zaken rond de verloven van tbs'ers en bij de planning en uitvoering van behandelingen. Dat constateert de Inspectie voor Sanctietoepassing in een rapport dat gisteren verscheen. Zo kon het gebeuren dat in juli 2008 een tbs'er op onbegeleid verlof mocht, ondanks signalen dat hij er niet aan toe was. Tijdens dat verlof heeft hij zijn vriendin en haar ouders bedreigd en mishandeld. In de loop van 2008 ontstond bij Oldenkotte een ernstige bestuurscrisis. De ondernemingsraad zegde het vertrouwen op in de raad van bestuur, die daarna moest vertrekken. Interim-directeur van de tbs-kliniek stelt dat al veel zaken zijn verbeterd. Vervolgonderzoek moet uitwijzen of de geconstateerde tekortkomingen inmiddels zijn opgelost.

'Kinderpaspoort mag niet te duur worden'

DEN HAAG. Kinderen moeten binnenkort zelf een paspoort hebben, maar waarschijnlijk betalen ze daarvoor minder dan volwassenen. Staatssecretaris Ank Bijleveld (Binnenlandse Zaken, CDA) wil de kosten voor een kinderpaspoort „zo laag mogelijk”

houden. Dat heeft ze gisteren gezegd tijdens een debat in de Tweede Kamer. Europese regels schrijven voor dat kinderen straks zelf een paspoort of identiteitskaart moeten bezitten. Bij-schrijving in het paspoort van de ouders is dan niet meer mogelijk. Momenteel kunnen ouders hun kinderen tot 16 jaar voor minder dan 9 euro laten bijschrijven in hun paspoort.

De winnende spotprent

Tom Janssen wint Inktspotprijs 2008

ROTTERDAM. Tekenaar Tom Janssen wint de Inktspotprijs 2008, de prijs voor de beste politieke spotprent in de landelijke of regionale pers. Op de tekening staat een uitgestoken hand met een gouden Rolex. De tekening verscheen in september 2008 in dagblad Trouw. Het was het begin van de kredietcrisis, toen banken wereldwijd overheidshulp vroegen. Janssen won ook de Inktspotprijs 2004.

Advertentie

WAARSCHUWING!

In de AllerHande nummer 1 van dit jaar staat op pagina 11 bij het recept 'Gepofte aardappelen met honingkarbonades' abusievelijk vermeld dat de aardappel in aluminiumfolie in de magnetron gepoft moet worden. Albert Heijn verzoekt klanten dringend geen aluminiumfolie te gebruiken in de magnetron.

De aardappel dient in de magnetron in magnetronfolie bereid te worden en in de oven in aluminiumfolie.

Op www.ah.nl/recepten is de juiste bereidingswijze beschreven. In de winkel worden klanten op de juiste bereidingswijze geattendeerd door een kennisgeving die bij de AllerHandedisplay is geplaatst. Voor nadere inlichtingen kunnen consumenten contact opnemen met de gratis Servicelijn van Albert Heijn (0800-0305).

Albert Heijn biedt zijn verontschuldiging aan voor het ongemak.

Zaandam, 16 januari 2009
ALBERT HEIJN BV

